

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

Vår ref.: PAH/aho

Oslo, 19.09.2019

HØRINGSSVAR FRA FINANSFORBUNDET- NOU 2019:12 LÆREKRAFTIG UTVIKLING: LIVSLANG LÆRING FOR OMSTILLING OG KONKURRANSEEVNE

Det vises til NOU 2019: 12 Lærekraftig utvikling: Livslang læring for omstilling og konkurransekraft. Finansforbundet gir med dette sitt hørings svar.

Finansforbundet har 33.000 medlemmer og er den største arbeidstakerorganisasjonen i finanssektoren.

Finansforbundet har lenge vært opptatt av at norsk finansnæring besitter den nødvendige kompetansen og kapasitet i forhold til forventningene som stilles. Myndighetene må, i sterkere grad enn i dag, uttrykke vilje til å satse på finansnæringen som en viktig fremtidig næring og arbeidsplass. Vi ser og opplever en finansnæring i stadig endring og våre medlemmer har behov for at rammebetingelsene for livslang læring lett tilgjengelig gjennom et helt arbeidsliv.

Finansforbundet har både i politisk program, politisk uttalelser og i strategisk plan uttrykt klare holdninger til kompetanseutvikling gjennom et helt arbeidsliv. I en årrekke har Finansforbundet vært tydelig på at vi ikke akseptere at bedrifter dekker sine behov gjennom å nedbemanne for å deretter rekruttere. Vi ser nå en ny holdning fra større bedrifter som har fokus på interne opplæringsprogrammer. Dette er positivt.

ANBEFALINGER FRA FINANSFORBUNDET

Finansforbundet ser at mange av forslagene som er lagt frem i NOU 2019:12 samsvarer med Finansforbundets egen kompetansepolicy vedtatt i januar 2018. Finansforbundet har under denne perioden jobbet målrettet politisk for å formidle våre medlemmers behov og opplever

at utvalget har svart med kreative og gode forslag. For Finansforbundet er det nå viktig at tiltakene blir satt i system raskt. Finansforbundet ønsker derfor å gi støtte til hovedlinjene i utvalgsinnstillingen og berømme utvalgets arbeid og vårt hørings svar vil i første rekke vil gå på tiltak til de som allerede har en tilknytning til arbeidslivet.

Finansforbundet støtter program for arbeidslivsdrevet kompetansebygging

- **Arbeidslivets kompetansebehov burde være førende for utviklingen**
- **Tilbydere burde også kunne tilby kompetanse på ulike nivå, blant annet på bedriftsnivå der det er behov**
- **Tilskudd for å identifisere kompetansebehov, utvikle tilbud og finansiere gjennomføring**

Det haster nå med et sterkere samspill mellom næringsliv og utdanningsinstitusjoner om fleksible og tilpassede løsninger. Vi ser at de interne løsningene på kompetansetilbud i bedriftene er gode, men at de krever ofte noe som kan legges til eller bygges på. Vi ser også en tendens til at finansnæringen ikke er så villig som tidligere til å gi støtte til utdanning utenfor sektoren.

Finansforbundet støtter opp under at universitet og høyskoler må tilby et mer fleksibelt utdanningsopplegg som er tilpasset de behov vår næring og våre medlemmer har. Vi er fornøyd med at utvalget foreslår et program for arbeidslivsdrevet kompetansebygging der etterspørere og tilbydere kan søke om midler til prosjekttyper for å utvikle nye fleksible utdannings og opplæringstilbud. Finansforbundet har i en årrekke vært tydelige på at vi ikke akseptere at bedrifter dekker sine behov gjennom å nedbemanne for å deretter rekruttere. Vi ser nå en ny holdning fra større bedrifter som har fokus på interne opplæringsprogrammer.

Finansnæringen er en kompetanseintensiv næring og er inne i en enorm endring og etterspør ny teknologisk kompetanse. NTNU og DNB inngikk i 2017 en samarbeidsavtale for å utvikle forskningsbasert kompetanse og studentdrevet innovasjon innen finans. Vi trenger fremtidsrettede studieprogram med en tett dialog med finansnæringen for å møte fremtidens kompetansebehov. Vi har ved en rekke anledninger uttrykt et uutnyttet potensial i den norske finansnæringen. De såkalte Reve-rapportene^{*1} viser et stort vekstpotensial i den norske finansnæringen.

Finansforbundet støtter tettere samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner og bedrifter

- **Gi universitet og høyskoler insentiver til å utvikle fleksible tilbud tilpasset arbeidslivets behov**
- **Regelverket må justeres for å øke insentivene i finanserings systemet for emner som er modellsbaserte og korte.**

¹ Kapitalforvaltning i Norge – en ny vekstnæring (2013), Den norske finansnæringen – en vekstnæring (2015) og En verdiskapende finansnæring (2018)

- **Bedriftsinterne kurs burde gi uttelling utover kun bedriftsintern krediteringen – man burde vurdere om bransjenormer burde etableres som Finansnæringens Autorisasjonsordninger (FinAut)**
- **Finansforbundet har lenge etterspurt en sterkere kobling og koordinering av finansforskningen i Norge, hvor myndighetene kan bidra økonomisk gjennom eksempelvis gjennom Norges forskningsråd**

Finansforbundet støtter et tettere samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene og bedriftene i finansnæringen. For å lykkes med innovasjon må samfunnet og bedriftene samle ressursene og satse sterkere på finansforskning. Vi er derfor glad for at utvalget understreker viktigheten av et tett samarbeid mellom næringslivet og utdanningsinstitusjonene.

Finansforbundet har lenge etterspurt en større satsning på finansforskning i Norge. For å sikre en relevant utdanning for finansmedarbeidere og for å utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet, kunne etablering av et eget finansforskningssenter i Norge på lik linje av «Swedish House of Finance» og «Danish Finance Institute» hadde vært meget relevant. Hvis finanssektoren skal utvikle seg som en næring for andre næringer er det behov for integrering og broer mellom finans og øvrig næringsliv. Midler til forskning og utvikling av fremragende forskningsmiljøer innen finans kan også komme i gang via Norges forskningsråd.

Finansforbundet støttet utvidelse av finansieringsordninger

- **Større utbud av fullverdig studiefinansiering for de over 30**
- **Finansieringsordninger må diskuteres gjennom trepartssamarbeidet**

Vi støtter at låneordninger i Statens lånekasse må endres slik at det er mulig for ansatte som er over 30 år å få et fullverdig studiefinansieringstilbud. Det er positivt at Regjeringen åpner godt voksne i jobb skal lettere få gunstige lån i Lånekassen for å videreutdanne seg. (Aftenposten, 4. september).

I tillegg må finansieringsordninger i mye større grad legges til rette slik at universiteter tjener på tilbud som bedrifter og ansatte etterspør. Det må jobbes med flere måter å finansiere studier på, her inngår selvsagt arbeidsgivernes rolle og den enkelte arbeidstakers ansvar for egen utvikling. Finansieringsspørsmålet vil være naturlig å drøfte gjennom trepartssamarbeidet - hvor myndigheter, bedrift og den enkelte arbeidstaker bidrar.

Finansforbundet støtter et bedre system for realkompetansevurdering

- **Må bli lettere tilgang til opptak til kortere studieforløp ved norske universitet og høyskoler for grupper i arbeidslivet uten formell studiekompetanse**

Mange av våre medlemmer har en årrekke med arbeidserfaring uten formell kompetanse blitt oversett i nyrekrutteringsprosesser og opplevd å bli skiftet ut. Et skikkelig system for

realkompetansevurdering vil gi denne gruppen en lettere tilgang til opptak til kortere studieforløp ved norske universiteter og høyskoler. Det må åpnes for at kandidater uten formell studiekompetanse kan ta enkeltemner ved universitet og høyskole.

Finansforbundets videre arbeid med livslang læring

Trepartssamarbeidet og legge til rette for at videreutdanning kan la seg kombinere med fulltidsjobb er utrolig viktig for å dra norsk næringsliv videre. Om betingelsene rundt kompetanseheving er klar og tydelig i avtaleverket, og ikke minst bedriftsavtaler – har man mulighet for å strekke seg lengre i målet mot et konkurransedyktig og spisst norsk næringsliv. Det fordrer også at alle parter i trepartssamarbeidet er berettiget til å ta sin del av ansvaret.

Finansforbundet har tidligere vært svært aktiv i diskusjonen rundt livslang læring. Dette skal vi fortsette med å være i tiden fremover.

Det som vil bli en større diskusjon hos arbeidstakersiden i tiden fremover er hvordan våre tillitsvalgte er skodd for kompetansereformen og hvordan dette påvirker avtaleverket.

Finansforbundet fortsetter med styrke vår innsats inn mot utdanningsinstitusjonene og vil bidra til at det utvikles et mer fleksibelt utdanningstilbud til arbeidstakere som er i jobb. I dag er tilbudet ikke godt nok og møter ikke de endringene som skjer i arbeidslivet raskt nok.

Det skjer mye i bedriftene våre og det er spennende. Finansforbundet ønsker oss et rammeverk som kan ivareta våre medlemmer som allerede er ute i bedriftene og skaper innovasjon for sine kunder og arbeidsplasser hver eneste dag.

Med vennlig hilsen

FINANSFORBUNDET

Pål Adrian Hellman
forbundsleder